

DELFI skaitytojų mintys: kas yra šeima?

Pasirodo, net labai paprastas sąvokas kartais yra sunku apibrėžti. Toks įspūdis susidaro stebint kelių pastarųjų savaitžių diskusiją apie tai, kas yra šeima. DELFI Piliėtis klausė skaitytojų nuomonės šiuo klausimu. Šį kartą diskusija nenustebino - kiek žmonių, tiek ir nuomonių.

Vieni skaitytojai šeimą supranta labai paprastai - kur tavo namai, kur tau gera - ten tavo šeima; kitiems yra būtinas antspaudas pase. Žemiau pateikiamos įdomiausios skaitytojų nuomonės:

„Šeima - tai oficialiai savo santykius įteisinę žmonės. Kokia gali būti šeima tarp susibėgusių vyro ir moters. Juk ir darbe esi darbuotojas, jeigu esi teisiškai priimtas į darbą. Esi bedarbis, jeigu esi teisiškai įformintas bedarbiu, esi pensininkas ir gauni pensiją, jeigu esi susitvarkęs dokumentus. Kokia gali būti šeima šiaip sau. Šeima, tai tėtis, mama, vaikai. O jeigu vaikų ir nėra, tai šeima vyras ir moteris, jeigu jie tam pasiryžo ir įteisino savo santykius. Kokia šeima tarp žmonių, kurie nesiryžta prisiimti atsakomybės? Koks tėtis, jei jis yra tik mamos draugas?“, - rašo skaitytojas.

„Manau, visai nereikia oficialių apibrėžimų. Ar geriantys, vienas kitą ir vaikus visai žalojantys sutuoktiniai ir jų vargšai vaikai labiau verti vadintis šeima nei našlaite anūke nuo lopšio besirūpinanti močiutė? Kodėl tvarkingai užauginę ir į mokslus išleidę vaikus, nesusituokę vyras ir moteris - ne šeima? O jei asmuo daugelį metų nuoširdžiai rūpinasi ir globoja kartu gyvenančius mirusių tolimų giminių nusenusių tėvus - jie visi - irgi ne šeima? O pilnametis, dirbantis brolis, besirūpinantis ir išlaikantis mažametę jaunėlę seserį? Mergytei irgi įkalsime, kad ji - neturinti šeimos? Absurdas...“, - nuomonę dėsto skaitytojas.

„Oficialiai santuoką užregistravę žmonės yra sutuoktiniai, o santykių neįteisinę - sugyventiniai. Šeimos sąvoka gali būti labai plačiai interpretuojama. Vieni šeimą sutapatina su santuoka, kiti - su giminystės ryšiais (močiutė, dėdės, tetos, pusbroliai - taip pat šeima), kiti - su bendra gyvenamąja vieta, bendro ūkio vedimu. Kai kuriais atvejais turbūt netgi šunį arba katę žmonės laiko šeimos nariu.

Jeigu kalbant apie įstatymus, tai siūlyčiau palikti šeimos sąvoką įstatymiškai neapibrėžtą, o rinktis siauresnius apibrėžimus („sutuoktiniai“, „vaikus ar įvaikius auginantys asmenys“, „vieniši tėvai“, „neįregistravę santykių“, ir kt.)“, - rašo diskusijos dalyvis.

„Man tai kvaila ta diskusija išvis. Esu išsiskyrusi su vyru, bet dukra auga su manim, o buvęs vyras nei domisi, nei moka alimentus, kaip tas jo vaikas gyvena. Tad kaip aš dabar skaitausi, ta kuri augina vaiką, jau nebe šeima? Nors man tai visai tas pats, kaip mane ten pavadins. Man svarbiau, kad nereiktų žiemą nei badauti, nei šalti dėl pinigų trūkumo“, - patirtimi dalinasi skaitytoja.

„Man šeima yra vyras, žmona ir vaikai, kai vyrą ir moterį jungia santuokos ryšiai. Jei vyras ar moteris nepajėgia įsipareigoti ir įteisinti savo santykių, tai reiškia, jis nenori, bijo ar negali kurti šeimos. Juk viskas įteisinama - net į darbą be sutarties nepriima, jau nekalbant apie gimimą, mirtį, mokyklą ar pensiją. Negi šeimos kūrimas yra mažiau reikšmingas už mokyklą, darbą ar pensiją. Ir kodėl nevalia daiktų vadinti tikrais vardais? Jei brolis augina seserį, tai taip ir sakykim. Kai tas brolis sukurs šeimą, sesuo, ko gero, pasijus naujos šeimos priedėliu. Kodėl manome, kad galima pasislėpti už netiesos žodžių?“, - mano skaitytoja.

„Šeima, mano nuomone, tai darinys, kai yra vaikai. Visai nesvarbu, ar yra abu tėvai, ar vienas, juk šeimoje svarbiausia ne suaugusių kiekis, o santykiai tarp vaikų ir su jais gyvenančių suaugusių. Nemanau, kad vadinti šeima reikia tik susituokusių porą ir teikti jiems lengvatas. Gal geriau padėti vienišai mamai su vaikais, o ne reikalauti, kad ji gyventų santuokoje su netinkamu žmogumi. Juk geriau, kai šeimoje ramybė ir meilė, negu moralinis (o kartais ir fizinis) teroras, nuo kurio labiausiai kenčia vaikai. Neteigsiu, kad visos motinos idealios, tačiau dauguma jų turi motiniškų instinktų ir niekad nenuskriaus savo vaikų. Šiais laikais šeima galima laikyti ir du nesusituokusius žmones, nors tai ir prieštarauja mūsų religijai. Tačiau mes patys atvėrėm duris į pasaulį, kuriame gal ir nelabai norim dabar gyventi“, - svarsto skaitytoja.

„Man šeima yra tai, į kur gera sugrįžti. Ir nesvarbu, ar tai tik mama, ar tai tik tėtis, o gal tik seneliai, svarbu, kad ten jautiesi mylimas ir laukiamas, visa kita tik fasadas, popieriai, auksiniai žiedai ir baltos suknelės, prie kurių prisiglaudus nei sušilsi, nei būsi nuramintas“, - paprastai šeimą supranta skaitytojas.

„2008 metų koncepcija klaidinga visomis prasmėmis. Visų pirma, turime apsispręsti, ar gyvename sveikoje, puoselėjančioje kultūrinės ir tautinės vertybes valstybėje? Jei taip, būtina pabrėžti, kad šeima tai vyro ir moters (o ne dviejų žmonių, žmogaus ir gyvulio, gyvo žmogaus ir lavono ir t.t.) sąjunga. Taip pat turėtų būti numatyti kiti kriterijai, tokie kaip bendra ūkinė veikla, ir t.t., kurių visuma leistų patvirtinti šeimos egzistavimą. Na, o vaikai, katinai ir automobiliai - tai jau šeimos egzistencijos rezultatas, kuris neturėtų būti minimas apibrėžime“, - nuomonę dėsto diskusijos dalyvis.

„O kiekvieno teisė rinktis, kaip norit, taip ir gyvenkit - santuokoje ar ne. Nesuprantu vieno - kodėl išradinėti dviratį? Juk visada, nuo seno, pas mus, Lietuvoje, šeima - susituokę žmonės. Manau, susituokusių pora be vaikų, irgi šeima. Šeima yra mama ar tėtis su vaikais, jeigu sutuoktinis miręs ar išėjęs iš šeimos...“, - mano diskusijos dalyvis.

„Šeima - tai susituokę arba ne vyras ir moteris, vedantys bendrą ūkį, turintys arba neturintys vaikų. Šeima taip pat yra moteris su vaikais, arba vyras su vaikais, nesant, abiem atvejais, antros pusės. Tai taip pat yra šeima. Šeima gali būti ir du vienos lyties asmenys, savanoriškai gyvenantys poroje. Visa tai yra šeima“, - rašo skaitytojas.

„Nėra labai ko apibrėžinėti. Šeimos sąvoka nėra tolygi santuokos sąvokai, dėl to net neverta diskutuoti. Deja, dauguma komentatorių šių sąvokų visiškai neskiria ir kalba apie kažkokį teisinį įforminimą, ir pan... Šia tema esu ne kartą diskutavęs ir dar kartą pasakysiu, šeimai svarbiausia saviidentitetas. Šeima, kaip ir tauta, be saviidentiteto negali egzistuoti, t.y. jei mes patys savęs nelaikome šeimos nariu, tai šeimos ir nėra. Šeima gali būti ir nesusituokę, bet kartu gyvenantys vyras ir moteris, gali būti brolis ir sesuo, seneliai ir anūkas, viena iš tėvų ir vaikas. Savo ruožtu šeima negali būti susituokę, tačiau savęs šeimos nariais nelaikantys asmenys. Kiti požymiai, kaip bendras namų ūkio vedimas, bendri interesai, gyvenamoji vieta, ir pan., gali būti antriniais, tačiau ne pagrindiniais šeimos požymiais. Taigi šeimos sąvoka yra pernelyg plati, kad ją reiktų įspausti į kažkokių teisinių rėmus. Kita vertus, tokio poreikio ir nėra, o be to, kiekviena teisės šaka turi savą „šeimos nario“ apibrėžimą. Siūlau išlysi iš tamsaus miško ir į tokius dalykus įsigilinti šiek tiek daugiau, o ne šūkauti viduramžių lozungais“, - nuomonę dėsto skaitytojas.

„Šeima - asmenys, gyvenantys po vienu stogu, veda bendrą ūkį. Laikyti šeima tik santuoką užregistravusius žmones - neteisinga. Keičiasi laikai, keičiasi papročiai ir tradicijos. Šeimos samprata taip pat turi keistis“, - įsitikinęs diskusijos dalyvis.

„Manau, kad yra daug įvairių sąvokų gyvenimui kartu apibrėžti: kaimynas, partneris, sugulovas, ir t.t. Jei gyvenama kartu nesusituokus - partnerystė, jei gyvenama, kad ir po vienu stogu, bet skirtingose namo pusėse - kaimynystė, jei gyvenama tik lovoje ir trumpais periodais - sangulavimas. Todėl nesuprantu, ko siekiama suplakant šeimos sąvoką su kitais terminais. Šeima yra vyras ir žmona, su ar be vaikų. Ir kaimynas, sugulovas ar partneris pavirsta vyru ar žmona tik po santuokos“, - rašo skaitytojas.

„Aš tai niekaip nesuprantu, kam ta reikia apibrėžti ir dėl ko čia tiek diskusijų. Šeima apskritai yra labiau emocinis dalykas nei kažkas konkrečiau. Pvz., vieną tetą, su kuria artimai bendrauju, laikau šeima savo, o kitą - tik gimine. Išvis šeima yra ir broliai bei seserys, tėvai, vaikai, seneliai, pusbroliai.. ką duoda tie apibrėžimai?“, - klausia skaitytoja.

2011 m. spalio 9 d. 12:20

<http://pilietis.delfi.lt/naujienos/delfi-skaitytoju-mintys-kas-yra-seima.d?id=50452606#ixzz2kR2OM6xw>

